

Dragi čitatelji!

*Peti put smo s vama, jubilarni peti put!
U ovom broju vodimo vas na početak prošlog stoljeća
i upoznajemo lokvarsku učiteljicu Josipu Gazvodu.
Saznat ćete puno toga o tradiciji maskara u Lokvama,
ali i što se sve moglo pročitati u časopisu za djecu iz 1959. godine.
Pročitat ćete i najuspješnije literarne radove naših učenika,
što nas sve očekuje na 2. danima Rudolfa Strohala
te još mnogo zanimljivosti.*

Uredništvo

Izdavač:

OŠ Rudolfa Strohala
Školska 22, 51 316 Lokve
tel/fax:051/831-213

Glavna urednica: Mirjana Pleše, ravnateljica

Voditeljica novinarsko-fotografske družine:

Andreja Marković

Informatička obrada: Valentino Marković, 8. r.

Fotografije: Nikola Pleše, Andreja Marković

Grafička obrada: Miriam Rosandić, Nikola Pleše, Tamara Škibola

Lea Čop, 8. r.
Valentino Marković, 8. r.
Nina Petelin, 8. r.
Eva Bolf, 7. r.
Majda Tomljanović, 7. r.
Rebeka Čop, 6. r.
Toni Čop, 6. r.
Ana Jakovac, 6. r.
Klaudia Boban, 5. r.
Mateja Čop, 5. r.
Hana Mihelčić, 5. r.
Luka Marković, 5. r.

Zahvaljujemo Općini Lokve i Upravnom odjelu za obrazovanje,
kulturu i sport PGŽ-a na financijskoj podršci.

Naklada: 150 primjeraka, Tisak: SIMA-reklame d.o.o., Rijeka

U ovom broju:

Osobna iskaznica OŠ Lokve	lijeva unutrašnja strana korica
Riječ uredništva	1
Zanimljivosti	3
Tragom bivših učitelja naše škole	4
Tajna starog tavana	7
Internet i dijete	8
Najuspješniji literarni i likovni radovi	9
Osvrt na 1. dane Rudolfa Strohala	19
Maslačak	20
Uz Dan europske kulturne baštine	22
Priča o jabuci	24
Tradicija maškara u Lokvama	25
Gdje smo sve bili i što smo sve radili	27
Pozdrav osmašima	32

Zanimljivosti

Tko je sve 1. razred?

Nina Vučković, Gabriјela Kolozeti, Ivo Grgurić, Marino Jakovac i Filip Jurić. Najdraži predmeti su im matematika i hrvatski jezik, a najviše vole svoju razrednicu, učiteljicu Ljubicu.

Na pitanje kako im je u prvom razredu jednoglasno odgovaraju: SUPER!!!

Pitali smo i njihovu razrednicu kakvi su joj prvašići, a ona je odgovorila da su odlični!!!

Marljivo uče slova i stigli su do pisanog slova K, a u matematici su naučili brojeve do 20.

Iz prirode i društva naučili su dane u tjednu, a na vjeronauku se pripremaju za Uskrs.

U vrtiću

smo upoznali i buduće prvaše koje za školu marljivo priprema teta Ankica.

To su Dorijan Bašić, Klara Pleše, Noa Kolar, Dominik Jakovac, Ela Žagar i Andrija Malnar.

Ana i Rebeka

Tragom bivših učitelja naše škole

Učiteljica Josipa Gazvoda

Učitelji, kojima i danas čitamo trag življenja i djelovanja u Lokvama, slijedili su misao prvog lokvarskog učitelja, u skladu s njom su živjeli i poučavali mlade: »Učitelj kao domoljub neće se osvrutati ni lievo ni desno, već unatoč ako mu se i nepravda dogodi, vršit će rado i veselo dužnosti stališa svoga, znajući, da je nevaljan učitelj najgori stvor na svijetu, prava nesreća obćini, u kojoj služi. A vršeći sdušno dužnosti svoje, steći će si ugled; jer tko si sam ne steče ugled, ne može mu ga steći ni vas sviet. A učitelj bez ugleda jest tielo bez duha.«

O uglednoj lokvarskoj učiteljici Josipi Gazvodi, koja je udajom za Lokvarca postala Lokvarka, progovorit ću u ovom broju Hapice.

U našoj školi je Josipa Gazvoda službovala od 1896. godine do 1908. godine, a ustanova se tada zvala Niža pučka škola u Lokvama. Već je tih godina Škola u Lokvama postala u organizaciji odgojno-obrazovnog procesa ravnopravnom školama u gradovima: bila je četverogodišnja, nastava se održavala i dopodne i popodne, a svršeni učenici IV. razreda četvrtkom su polazili opetovnicu. Nastavu su izvodila dva učitelja i nije im bilo lako raditi s 226, 239, 215, 167, 153 ili 158 učenika.

Josipa Gazvoda je rođena u Praputnjaku 1872. godine, a u Lokve je došla službovati kao dvadesetčetverogodišnja

djevojka. Odmah je bila omiljena među Lokvarcima, bila je učiteljica i pjesnikinja, družila se s mladim obrazovanim i naprednim Lokvarcima: Mijom Radoševićem i njegovom sestrom Katarinom, s Matom Malinarom i njihovim školskim kolegom, koji je često i rado dolazio k prijateljima u Lokve, pjesnikom Jankom Polićem Kamovim. Tih je godina bila i svjedokom strastvene i nesretne ljubavi svoje prijateljice Katarine Radošević i Janka Polića Kamovog. Učiteljica Gazvoda se po odlasku

iz Lokava 1909. godine 19. lipnja udala za uglednog Lokvarca Miju Radoševića rođenog u obitelji uglednog i imućnog trgovca Mije Radoševića koji je ponio ime svog oca i djeda i postao književnik i doktor prava, autor romana »Karikature« objavljene 1908. godine i brojnih političkih studija. U braku su Josipa i Mijo imali dvoje djece, sinove Mladena i Mišu. Vjenčani kum im je bio Janko Polić Kamov. Josipa je umrla u Zagrebu u dubokoj starosti.

Da su Lokvarci voljeli svoju učiteljicu i da je ona voljela Lokve, kazuje činjenica da je ostala živjeti i raditi u Lokvama i poslije velikog požara 15. kolovoza 1905. godine kada je izgorjelo 30 kuća u Potoku i među njima kuća u kojoj je ona stanovala. Izgorjela i sva njena imovina, ali je učiteljica očito bila čvrsta i uporna, a među mještanima i omiljena, te je ostala i dalje živjeti u Lokvama.

Bile su to godine i njenog aktivnog sudjelovanja u političkim zbivanjima. Vodila je dnevnik i u njega bilježila sva značajna dnevna zbivanja pa saznajemo što se dogodilo u Lokvama početkom svibnja 1903. godine: »...u Lokvama se na svakom koraku osjećala napetost, zbunjenost, ljudi su nervozni, kao da se nešto zbiva ili se treba dogoditi. Znala sam da su u Zagrebu, a poslije i u Zaprešiću, bile demonstracije protiv mađarona i njihova ugnjetavanja hrvatskog naroda. Nisam, ni u snu, slutila da se nešto takva treba zbiti u mojim Lokvama.»

U Josipinom dnevniku nakon opisa zbivanja u Zagrebu i Zaprešiću piše da su slijedile demonstracije u svim goranskim mjestima, a da su najorganiziranije bile u Lokvama: »... u subotu 9. svibnja 1903. u večer skupilo se na kolodvoru Lokve više od dvije stotine demonstiranata, koji su razbili sve prozore na zgradi željezničke stanice, skinuli i zapalili mađarsku zastavu i natpise napisane na mađarskom jeziku. Na zgradu na kolodvoru naši demonstranti su izvjesili našu trobojku i uz puni glas pjevali «Lijepu našu domovinu». Bilo je šaljivo gledati mađarske činovnike kako se od straha skrivaju u teretne vagone. Pjevajući rodoljubne pjesme Lokvarci su izvikivali parole protiv Khue-na Hedervaryja, koji je već punih 20 godina gazio hrvatska prava, bana pod kojim su Mađari poduzimali sve da ugnjetavaju hrvatski narod.»

Požar u Lokvama 1905.

U svom Dnevniku Josipa je dalje opisala i događaje poslije 9. svibnja: »...Mađarske vlasti poslale su 200 vojnika u Lokve kako bi ugušili bunu i čuvali željezničku stanicu i općinu (napomena: danas školska zgrada), a žandari, koji su došli iz Delnice, uhitili su vođe: Ivana Kalića (mlađeg), Vinka Cenčića, Mariju Matko rođ. Crnković i Katu Radošević. Sljedeći dan žandari su odveli još 5 Lokvaraca u Delnice, a potom u zatvor u Ogulin gdje im je suđeno: Vinko Cenčić je osuđen na godinu i pol teške tamnice u Ogulinskoj kuli.» Novi list u broju 129 od 10. lipnja 1903. je objavio vijest da je u Lokvama 8. lipnja služena misa za uhićene, nazočne djevojke su bile odjevene u crninu te mladići u tamna odijela, a okitili su se hrvatskom trobojnicom. Orgulje nisu svirale. U Dnevniku Josipa Gazvoda je zapisala da su na kraju mise djevojke zapjevale «Lijepu našu».

Lokvarska učiteljica Josipa je bila s grupom naprednih mladih i obrazovanih Lokvaraca ne samo politički angažirana na buđenju i njegovanju hrvatske nacionalne svijesti već i aktivna u ženskom pokretu, aktivna feministkinja i suradnica časopisa «Ženski svijet» koji se poslije 1919. godine zvao «Jugoslavenska žena». Prijateljerala je s Katarinom, suprugovom sestrom, znala za nesretnu i poslije tragičnu ljubav svoje prijateljice Katarine i Janka Polića Kamovog. Katarina, Jankova Kitty u njegovim ljubavnim pjesmama, je rođena 11. travnja 1888. godine u Lokvama od oca Mihe Radoševića, trgovca, i majke Katarine rođene Margetić. Polazila je Nižu pučku školu u Lokvama, 28. lipnja 1900. otpuštena iz škole, a onda od 1. rujna 1900. polazila opetovnicu. Kasnije je zvršila Višu djevojačku školu. Udala se 11. svibnja 1908. godine, ne za svoju ljubav Janka, već za njegovog najboljeg prijatelja Lokvarca Matu Malinara.

Učiteljica Josipa Gazvoda je bila obrazovana i napredna mlada žena, u Lokvama se kretala u krugu istomišljenika, aktivno djelovala na području obrazovanja i kulture, u radničkom i nacionalnom pokretu. Poslije Lokava učiteljela je u Cresu pa potom u Zagrebu. Tiskala je nekoliko knjiga za djecu («Majčini zapisci», «Za svoju kućicu»...) Za svoga učiteljavanja u Nižoj pučkoj školi u Lokvama lokvarska učiteljica je u skladu sa tada važećim Zakonom o uređenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u Kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji znala da:

- « Pučkoj je školi zadaćom, da djecu religijozno i ćudoredno odgaja, duševne i tjelesne im sile razvija, te ih u najpotrebitijem za građanski život znanju i umijanju podučava.»
- «Obuka u pučkim školama traje na tjedan najviše 25 ura, izuzevši gimnastiku, pjevanje i ine praktične vježbe. U pučkim školama imaju se svršetkom školske godine držati javni ispiti.»
- «Školske knjige na istovrsnim pučkim školama imaju biti jednake.»
- «Uza svaku opću pučku školu mora za praktično vježbanje učenika u gospodarstvu biti školski vrt, zatim gombalište i zdenac za piće i kućnu porabu učiteljevu.»
- «Svaka seoska općina dužna je za svoju pučku školu školske knjige i druge za nauk potrebite stvari prije početka školske godine nabaviti, ter među učenike putem učitelja podijeliti. Trošak u to ime imat će se osigurati općinskim proračunom.»

Svoje učenike Josipa Gazvoda je poučavala koristeći udžbenike:

- a) Početnica (za 1. poljeće I. razreda)
- b) Čitanka za I. razred (2. poljeće)
- c) Bukvar (za 1. poljeće)
- d) Čitanka za II. razred
- e) Čitanka za III. razred
- f) Računica

Ovi zapisi su dio obimne građe Školskog zakona od 31. listopada 1888. s provedbenim naredbama i načelnim rješidbama tiskanog u Zagrebu 1901. godine.

Iz Velikog učiteljskog koledara za 1900. godinu saznajemo da je škola u Lokvama u vrijeme Josipina službovanja bila nova, da je u njoj bio stan za ravnajućeg učitelja Gustava Bacha i jednu učiteljicu i to Mariju Vesely. Josipa je stanovala negdje u Potoku i dobivala naknadu za stanarinu. Dobila je i komadić školskog vrta, 6 hvati drva i 2 forinta pisarskog paušala. Školu je polazilo 225 svagdanjih sposobnjaka.

Istražujući trag naše učiteljice Josipe Gazvode jasno nam je da primjer i primjerenost u odgoju imaju dugu tradiciju, da se početni odgoj temeljio na primjerenim prakticiranim vrijednostima i društvenim odnosima i kroz primjer i primjerenost obiteljskih odnosa i vrijednosti te da su se u školskom sustavu primjer i primjerenost ostvarivali kroz osobu učitelja ili učiteljice («gospodične»). Jasno nam je da je Josipa Gazvoda odgajala i obrazovala svoje lokvarske učenice i učenike znajući da je u odgoju primjer znatno uspješniji od riječi. Razumijemo mi današnji učitelji OŠ Rudolfa Strohalu u Lokvama da su to ujedno bili i razlozi da su se pred učitelje postavljali relativno visoki moralni kriteriji. Iz Majnarićevih riječi s početka ovog razmatranja jasno je da su moralne osobine bile značajnije od stručnosti.

Lokvarskoj školi i Lokvama samo je za poželjeti još takvih učitelja koji će poučavanjem mladih podržavati samo njima svojstvenu hrabrost te će oni u životu uspjeti prenoseći mudrost starih vremena u budućnost.

Istraživala Mirjana Pleše

Tajna starog tavana

Ravnateljica Mirjana na tavanu obiteljske kuće prebirla je po uspomenuama iz djetinjstva i pronašla primjerak časopisa Djeca za djecu iz 1959.

Najzanimljivije nam je u tom starom časopisu bilo to što smo uočili da sadrži mnogo poučnih sadržaja iz nauke, tehnike, kemije i zemljopisa.

Posebno mjesto zauzimao je književno kulturni prilog Iskra u kojem su bili literarni radovi suvremenih pisaca.

Oduševile su nas bogate nagrade na Nagradnom natječaju za najbolju reportažu, intervju, priču, pjesmu i crtež.

Najvrjednija nagrada bila je dvadesetodnevno ljetovanje na moru!!!

Mi danas čitamo Modru lastu i najviše u njoj volimo stripove, reportaže o poznatim glumcima, pjevačima i sportašima, obožavamo križaljke, prilog za učenje stranih jezika, a najviše nas razvesele poster.

Hana, Mateja i Klaudia

Internet i dijete

25.studenog psihologinja Renata Lisac i profesorica informatike Tamara Škibola održale su za roditelje i učenike radionice Internet i dijete.

Pripremili smo za roditelje 10 korisnih savjeta o tome kako bismo se trebali koristiti uslugama Interneta kao što je facebook, pričaonice i e-mail, a izbjеći opasnosti.

1. Ne puštajte malu djecu da surfaju sama

Jednako kao što dijete ne puštate van u kasne noćne sate ne dopuštajte mu niti da surfa samo, definitivno ne prije 12 godina starosti.

2. Educirajte se

Djeca danas odrastaju s računalom. Razumljivo je da u vašoj mladosti nije bilo računala stoga je nužno da se educirate o opasnostima koje vrebaju kako bi vaše dijete bez opasnosti moglo iskusiti sve dobrobiti Interneta.

3. Razgovarajte s djetetom

Djeca, a poglavito teenageri, traže privatnost, ali to ne znači da nemate pravo znati s kim se dijete druži, kako u stvarnom životu tako i u virtualnom.

4. Čuvajte se poklona

Pedofili mame djecu poklonima poput bonova za mobitele ili primjerice kupovinom pjesama ili filmova na Internetu. Da netko na ulici vašem djetetu pokloni 100 kuna zabrinuli biste se. Poklanjanje novca u virtualnom svijetu je još opasnije.

5. Privatnost je svetiinja

Djecu ste zasigurno poučili da ne razgovaraju sa strancima i da im ne odaju privatne podatke. Isto pravilo vrijedi i na Internetu.

6. Prijavite neprimjereno ponašanje pojedinaca

Ukoliko vam se dijete požali da ga netko vrijeđa bilo putem maila, na news grupama, na socijalnim mrežama ili putem chata prijavite tog korisnika administratoru web-stranice ili u slučaju maila abuse službi.

7. Kontaktirajte nadležne institucije

Kada se stvari otmu kontroli, primjerice saznate da je dijete nekom slalo svoje nage fotografije ne ustručavajte se slučaj prijaviti policiji ili pravobraniteljici za djecu. Njihov posao je da vam pomognu.

8. Okanite se "to se meni neće dogoditi" pristupa

Pedofili i nasilnici ne biraju žrtve. Ne gurajte glavu u pijesak i djelujte proaktivno i odagnat ćete većinu opasnosti.

9. Blokirajte pristup nepoželjnim stranicama

Ukoliko vaše dijete nije punoljetno tada zasigurno nema što tražiti na pornografskim stranicama. Blokirajte ih uz pomoć specijaliziranog softvera.

10. Ne uskracujte djetetu pristup Internetu

Ne samo da ćete prouzrokovati neželjen, suprotni efekt jer "zabranjeno voće je najslađe" već ćete djetetu uskratiti važan izvor informacija za učenje i izopćiti ga od prijatelja koji zasigurno koriste Internet.

Toni i Luka

3.00

*Najuspješniji
literarni i likovni
uradci*

Du je furman?

*Znon samo da je lukvorske man,
ali neznan nokaj se fura furman.*

*Storje so rekle da furman fura samo napre,
da kune, veči i baglamira,
a žena mo se pumože
pa i da konje zašira.*

*Bome vre! To lukvorske človik je!
Bome da! Ni ga i ne bo ga več!*

Ivan Miletić, 7. raz.

Pocleme

*Kroz Sleme željeznica gre
brzu k more.*

*Kroz Sleme aute gredo
još brš k more.*

*Ispod Slemenena stiščejo se hišice.
I moja med njime.*

To se skup je moje Pucleme.

Kristina Biber, 7. raz.

Skijanje na Petehovcu

Marino Jakovac, 1. r

U petak, 8. siječnja zazvonio je telefon. Bio je to poziv tete Renate da se u subotu u 10 sati ide na skijanje na Petehovac. Prijavili smo se moj brat Karlo, moje prijateljice Julija i Petra i ja. Društvo malo, ali pravo.

Ustali smo rano, najeli se, obukli i uzeli sa sobom sve što je potrebno za skijanje, a to isto su učinili i svi drugi. Pričekali smo kombi koji nas je odvezao na Petehovac. Kad smo došli obuli smo pancerice i stavili skije. Skijanje je počelo. Spuštali smo se bez problema. U jednom trenutku počela je padati ledena kiša. Zaboravila sam spustiti naočale za skijanje i dok smo jurili ledene kapljice udarale su me po licu i očima. Jedva sam čekala da dođem do kraja staze. Srećom je staza bila kratka. Cijelo vrijeme s nama su bili naši učitelji skijanja koji su nas pratili i pazili na nas. Pred kraj pustili su nas da se i sami spuštamo jer nam je dobro išlo. Umorili smo se. Bilo nam je to prvo skijanje ove godine. Bez obzira na umor bili smo veseli, a sutra nas čeka još zanimljivija staza, ona u Mrkoplju.

Mislim da ćemo se svaki put na skijanju dobro provesti i zato jedva čekam da opet stanem na skije.

Marta Mihelčić, 4. r.

Moj 9. rođendan

Slavio sam svoj 9. rođendan. Na proslavu su došli svi moji prijatelji. Rođen sam u veljači, zimi. Veselio sam se prijateljima i njihovim poklonima. Bilo je igre i smijeha. Jeli smo pizzu, a zatim tortu. Nakon jela igrali smo stolni nogomet u grupama, a drugi su se igrali vojničicama. Vrijeme je jako brzo prošlo i moralo se ići kući iako se nikome nije dalo. Svi su otišli osim Adriana. On i ja gledali smo crtiće i još dugo se zabavljali.

Jedva čekam 10. rođendan da se opet smijemo i da se sve ponovi.

Rene Miketek, 4. r.

Julija Vukonić, 3. r

Sven Hrvat, 3.r

Moj pas Bubi

Moj pas Bubi ima 7 mjeseci i vrlo je razigran. Redovito s njim idem u šetnju.

Najvažniji zalogajčić mu je žlica meda.

Svaki put kada se Bubi vrati iz šetnje svi se vesele i viču: "Bravo Bubi! Dobar pas." Zatim se Bubi namjesti ispred mjesta gdje nam stoji med. Gleda u med, pa u ladicu, pa u mene. Ja tada dođem do njega, pogladim ga po glavi, uzmem med i žlicu iz ladice. Zgrabim malo meda i dam ga Bubiju. On

se jezikom jako oblizuje. A onda počne lizati kao lud žlicu s medom. Sline mu vise i cure do poda. Moram brisati pod krpicom. Poslije ga pustim na terasu, on legne i smiri se. Mama i tata mi se smiju, a ja moram pod tuš da isperem silne sline sa sebe. Lako njima. Mislim da bi se i moji roditelji trebali uključiti u taj posao. Mama bi mogla brisati sline, tata bi ga mogao češkati da ne gura njušku na mene. Tada im ne bi bilo sve smiješno. Ne ljutim se jer sve to na kraju bude zgodno. Uvijek jedva čekam sljedeću šetnju.

Andreas Lenac, 4. r.

Moja najdraža igračka

Opisujem svoju najdražu igračku, bebu BABY born.

Ime joj je Lucija. Lucija je srednje velika. Napravljena je od gume. Boja očiju joj je plava, a boja kože svijetlosmeđa. Ima debele ruke i noge, a na prstićima nokte. Nos i uši su joj maleni. Umjesto usta ima rupicu u koju ulazi plava duda i bočica. Lucija je jako dobra beba i voli se kupati. Odjevena je u štramplice i bodi, a pošto je još malena mora nositi pelenu koja joj služi za obavljanje nužde. Na glavi ima rozu kapicu s malim ušima. Njezina odjeća je i šareni kompletić, bijele čarapice i jaknica. Jaknica ima bijele gumbiće, a po rubovima rukava je smeđa boja. Tu je i znak BABY born. Na ruci nosi narukvicu tamnoplave i svijetloplave boje. Leži u krevetiću koji stoji pokraj mog kreveta. Često se igram njome sama i s mojim prijateljicama.

Nadam se da ću još puno vremena provoditi s Lucijom.

Doris Bilokapić, 3.r

Dora Marković, 3. r.

Koj je ciferplac?

Žive va vure.

Mejhena kazaljka samo napre gre pu njemo,
a večja samo napre love broje se večje za njo.

Va jeno dobo kazaljke se razmaknejo,
a se tako kaku ih samo napre broje peljejo.

One vavik gredo točno kuda so švicarske.
Jemomo ih va mobitele, žepe, na zide i roke.

Saka jema lep, zrihtan i puboijan ciferplac.

Koj je to?

Klara Šafar, 3. r

Majda Tomljanović, 7.raz.

Cimerman

Du je to?

Kruvi prprovlja, dobar majstor je,
šef je cele jene kumpanije.

Vavik kraj njega so batič, čovof, olofka,
žoga, rezevnik, kutnik i motorka.

Oko kumpanije vitelj dasak,
gredi na kubike,
letve, prečnike i ružnike.

A pole zroste krov na hiše!
Du je to?

Karlo Bolf, 3.r

Kristijan Petelin, 7.raz.

Valeria Ivić, 4.r

Sotljjar! Du je to?

Kaku čo odgovoret na to
prošanje tešku!

Rečejo storje:
V Lokvah je sotljjar bif retko du.

Na konje je smeron misljof,
cuglje krujif, sedlo, hom i kis z struno punof.

Krujif je, šivaf i tapeciraf, kožo štovof,
štramac i madrac z vuno punof.

Zato ki to se znon,
ne znan koje be danas sotljjar delaf!

Karlo Mihelčič, 7. razred

Legenda o djevojci Lasti

Legenda kaže da je nekoć živjela siromašna djevojčica Lasta. Ljudi je tako prozvaše jer je uvijek bila radosna, sretna, živahna poput laste. Tako bi Lasta svako popodne odlazila na pašnjak kako bi se igrala s djecom. Trčala bi, plela vjenčiće od raznog cvijeća, pjevala pjesmice i uvijek je bila vesela. Nije joj ništa nedostajalo, osim majke koja je s vilama otišla u raj. Svake večeri bi Lasta postavljala ocu razna pitanja o majci na koja joj ni on sam nije mogao odgovoriti.

Majka joj je jako nedostajala, kao i njihove igre, ljubav i vrijeme koju je Lasta provodila s njom. Majka joj je još za života, u znak sjećanja, darovala malu drvenu lastu. Djevojčica ju je uvijek nosila oko vrata. Nije ju skidala s lančića danima, mjesecima, godinama...

Kada Lasta napuni dvadeset godina zaljubi se u grofa. Ubrzo oni se ožene. Lasta ga je jako voljela no on nju ne. Odlazio bi s dvora lažući ženi da odlazi poslovno, no išao bi drugim ženama. Druge djevojke je volio više od vlastite žene. Lasta mu je i dalje vjerna ostala. Tako ju je grof jednoga dana izbacio iz svoga dvora. Jadna Lasta je shvatila da razum ne poznaje srce i da je ljubav koju je dala nenadoknadiva. Tako je jadnica utjehu pronasla u suzama. Jednog jutra Lasta ode na pašnjak gdje je odrasla. Tamo nigdje nikoga. Nema sreće ni radosti ni na polju ni u Lasti. Na mjestu gdje je plela vjenčiće Lasta iskopa rupu. Kako je blizu bila rijeka Lokvarka rupa se napuni vodom. Lasta plačući skine svoj vjenčani prsten s ruke i stavi ga u jamu gdje prsten potone u vodu. Lasta se tada digne, uzme sa sobom košaru puna jabuka i cvijeća. U suzama je odlazila razočarana od ljubavi i života. Prolazeći pokraj rijeke u očima joj se zamagli od suza. U svoj toj nesreći Lasta padne u rijeku. Nakon nekog vremena ljudi spaze Lastu u rijeci, no bilo je prekasno, utopila se. Saznavši to njen otac otiđe do rijeke i nađe iskopanu jamu u kojoj je bila voda, a u vodi prsten. Skoro je već otišao no tada mu pod ruku zapne neka čudna stvar. Podigne je iz vode i ugleda malu lastu koju je majka poklonila Lasti. Tako to mjesto dobi ime po maloj jami u kojoj je bila voda. Nazvali su je Mala Voda. Legenda kaže da je nekoć živjela djevojčica Lasta čiji se plač još i danas može čuti u toj jami u jarku pokraj rijeke Lokvarke.

Majda Tomljanović, 7. razred

Valentino Marković, 8. raz.

Legenda iz mog kraja

Legenda kaže da u ponoru Pinori, kako je zovu stari Lokvarci, žive vile. Jednom je jedna zgodna mlada djevojka imenom Marija plakala nad Pinorom zbog nesretne ljubavi.

Vile nikada nisu izlazile van, ali ova djevojka bješe sirotica. Majka je bolovala od teške bolesti, a otac bijaše mrtav. Marija se zaljubila u šesnog momka Ivana, ali on je već imao djevojku. Vile su joj rekle da će joj pomoći, ali ona mora svakog dana baciti

deset ružinih latica u Pinoru i tako sve do Cvjetnice.

Među vilama bješe i jedna zla vila koja je proklela Mariju. Koga god bi Marija poljubila umro bi u strašnim mukama. I tako je Marija bacala latice svakog dana sve do Cvjetnice. Na Cvjetnicu vile bace čari i Ivan se posvađa sa svojom djevojkom. Te iste večeri on nađe na Mariju nad Pinorom. Pogledavši je u oči odmah se zaljubio. Proveli oni dan, dva, zajedno i odluče se poljubiti. Po proklestvu zle vile Ivan umre, a Marija se od tuge baci u ponor Pinoru. Njeno je tijelo pronašao jedan pastir kako pluta rijekom Kupom. Pokopao ju je uz korito rijeke.

Ljudi još i danas kažu da se u mirnim noćima čuje jecaj Marije nad Pinorom i kažu da se još i danas mogu vidjeti vile kako izlaze iz Pinore i beru latice ruža, i tako sve do Cvjetnice. Svake se Cvjetnice drugi par zaljubi.

Dominik Šafar, 7. razred

Domijan Čop, 3. r

Legenda o Bijeloj ženi

Nekoć davno, prije mnogo, mnogo godina u Lokvama je živjelo vrlo mnogo ljudi. Unatoč tome, svi su se poznavali, ali najpoznatija od svih bila je Bijela žena. Naravno, to joj je bio samo nadimak, a pravo ime nije nitko znao. Nazivali su je tako zato što je stalno nosila bijelu odjeću. Bijela žena je bila vrlo usamljena i živjela je na kraju Lokava. U selu je nitko nije volio i svi su ju mrzili. Vjerovali su da je zla vještica i zbog toga su je prognali iz Lokava. Ali Bijela žena nikada nije bila nalik zloj vješnici. Ona je bila vrlo dobra osoba, nikada nije lagala te je svake nedjelje odlazila u crkvu.

No, čini se da sreća baš i nije pratila Bijelu ženu. Nakon što su je prognali iz sela, jadnica nije imala krov nad glavom. Bilo bi lakše da je ljeto, no bila je zima. Ona nije imala nikakve zimske odjeće, već samo tanku haljinu i par cipela. Jadnica je svake noći plakala i molila Boga da joj pomogne u ovom teškom trenutku. No kao da se sve promijenilo preko noći. Žena se probudila i našla

u pekrasnoj velikoj vili u velikom gradu Rijeci. Njena cijela soba je bila napravljena od zlata, pa čak i najmanji detalji. Kada je ušla u blagavaonicu, dočekalo ju je osoblje i pun stol hrane. Ispričali su joj kako ju je pronašao kralj grada Rijeke, zvan Petar. Bijela žena je uživala u vili i u svemu što ju je okruživalo. Prošlo je i godinu dana otkad su je izbacili iz sela, no ona nikada nije zaboravila Lokvarce koje je voljela više od kojeg bogatstva. Nakon pet mjeseci, Bijela žena napokon upознаše kralja Petra. Petar joj je pokazao svaki kutak velike Rijeke, osim jednog najmanjeg kutka. Srećom, Bijela žena je znala za to najmanje mjesto. Ondje je bio veliki ponor po imenu Ponikva. Petar i Bijela žena se zaljubiše te se ožene. Dvije godine su sretno živjeli no Petar je umro u ratu. Žrtvaovao se za Rijeku. Bijela žena je sačuvala njegov pepeo te ga je svake noći oplakivala. Bijela žena je čula za mnoge probleme Lokava te im je odlučila pomoći. Svake noći im je ostavljala hrane i par zlatnih novčića ispred vrata. I tako godinama. Lokvarci su postali bogati. U Lokvama se pročula vijest o Bijeloj ženi kako se obogatila i oženila za kralja. Saznali su da im je Bijela žena donosila hranu i zlato zato što ju je slučajno vidjela jedna starica. Zaželjeli su da se vrati jer su vjerovali da im može pomoći.

Prošlo je mnogo vremena otkad je Petar umro te je odlučila prosuti njegov pepeo u ponor Ponikvu. Pozdravila se sa svima u Rijeci te otišla. Nitko ju više nije vidio. Legenda kaže da se bacila u ponor Ponikva zbog žalosne ljubavi te da su je Lokvarci prozvali anđelom Lokava.

Eva Bolf, 7. raz

Nina Petelin, 8. r

Stablo šljive u mom dvorištu

Iza kuće raste stara šljiva koju gledam s prozora. Postoji već dugo godina. Čim prvo proljetno sunce svane sa stabla šljive se otopi bijela ledena haljina.

Dani su sve topliji duži i ljepši pa nam i šljiva izgleda sve ljepša. Počinje dobivati bijele pupove koji se kasnije pretvaraju u cvjetice. Onako lijepa sva u cvatu, spremna je za pčelin ples. Pčelice i bumbari oblijeću cvijet po cvijet kako bi ih oplodili. Svi su sretni, svi su zadovoljni. Odjednom je zapuhao vjetroć, a latice su sa šljive poletjele na sve strane. Koja ljepota! A onda na mjestu cvijeta pojavljuju se male zelene bobice koje se pretvore i oblikuju u zelenu šljivu. Dok ju promatram, mislim u sebi kad će dobiti plavu boju. Ljeto je bilo dugo i toplo. Moja stara šljiva je sazrijela. Jesen je stigla, njeni su plodovi postali plave, slatke zrele šljive. Pobrai smo plodove i skuhami pekmez za zimu.

Šljiva je napravila svoje. Dala je sve od sebe i zadovoljila sve naše potrebe. Ostalo je lišće i pokoja šljiva na grani, a poneka i u travi ispod nje iz koje će niknuti mlado stablo kako bi bilo podmladaka.

Zapuhao je hladan vjetar, a temperatura se spustila blizu ničice. Mraz je. Lišće mijenja boju iz zelenog u žuto. Leti na sve strane nošeno hladnim vjetrom. Lastavice su odavno odletjele u toplije krajeve, a moja stara šljiva čeka lepršavu novu ledenu haljinu.

Klaudia Boban, 5. razred

Matija Mihelčić, 7. r

Moj prvi zub

Bilo je to kad sam bila mala
dok još ništa nisam znala.
Jedne tihe noći
zubić vila će doći,
ali mi to nismo znali
pa smo se prepali.
Ja sam jako plakala
pa je mama od brige skakala.
Kako sam ja jako plakala
na usnu mi kapljica krvi kapnula.
Bože sveti što ću ja
idem zvati doktora.
Halo, halo, bolnica
ovdje jedna majčica
bolesna mi curica.
Ne znam otkud kapljica.
S druge strane žice
sestra viče: "E Marice, Marice
koliko imaš dječice?!"
To je samo zubić došao
kroz meso je teško prošao.
K'o da ti je prvi put
da zub dođe na svoj put."
Majčica se umirila
sestri je zahvalila.
Ujutro kad sam se nasmijala
zubić vila me posjetila.
Dobila sam prvi zub,
a nisam znala otkud.
Puno muke,
puno buke
bez razloga halabuke.

Rebeka Čop, 6.

Ana Jakovac, 6. r.

Lea Čop, 8. r.

Rebeka Čop, 6. r

Andreas Lenac, 4. r.

Doživljaj sa zimskih praznika

Zimske praznike provela sam u Lokvama.

Na Sveta tri kralja mama, tata i ja išli smo po psića u Rijeku. Bila sam jako uzbuđena i jedva sam čekala da ga vidim. Bila je ženka, mali pekinezer. Stara je 2 mjeseca. Nazivali smo je Beba. Koštala je 400 kuna. Prvih par dana bila je potištena. Nije se igrala i mislim da joj je falila mama. A onda je pronjuškala kuću, brata, mamu, tatu i mene. Oslobodila se i počela se igrati s nama. Jedini problem je bio što je obavljala nuždu po cijeloj kući, a ne u kutiji. Znamo da je to u početku tako ali naučit će. Najviše je zavoljela brata Dominika. Bilo mi je malo krivo zbog toga. Svi smo sretni što imamo Bebu i što je s nama u kući.

Klara Šafar 3.r.

Kristijan Arbanas, 8. r.

Darko Grgurić, 3. r.

Dora Marković, 3.r

Petra Vukonić, 3.r

Opis televizora

Opisujem televizor iz naše učionice.

Televizor je velik, pravokutan i zaobljen na krajevima. Kućište i zvučnici su mu metalik sive boje. Ekran je tamnosiv. Uključuje se pomoću daljinskog upravljača. Ima antenu koja se nalazi na ormariću ispod televizora, a služi kako bi imali bolji prijem slike. Smješten je pored ploče na ormariću, a služi nam za gledanje crtanih i igranih filmova u nastavi hrvatskog jezika, vjeronauka i prirode i društva.

Ja bih voljela u školi češće gledati televizor jer ima i mnogo zanimljivih emisija iz kojih se svašta može naučiti.

Doris Bilokapić 3.r.

Dominik Šafar, 7. r.

Osvrt na 1. dane Rudolfa Strohala

Rudolf Strohal počiva na groblju Mirogoj od 21. ožujka 1936. godine pa smo 21.ožujka 2009. obilježili 73. obljetnicu njegove smrti. Obavili smo svečanost promjene natpisnih ploča na objema školskim zgradama u čast promjene naziva Škole u OŠ Rudolfa Strohala.

2. travnja 2009. u nazočnosti bliske obitelji pokojnog Eduarda Cenčića (Vinkovog), njegove kćeri Nene i unuke Ane, sina Borisa i nećaka Eduarda Cenčića (Brankovog) sa suprugom obavljena je svečanost predstavljanja donirane bogate knjižne građe poklonjene našoj Školi.

5. travnja nakon Svečane sjednice Učiteljskog vijeća kojoj su prisustvovali članovi Strohalove obitelji održan je Znanstveni skup s uglednim predavačima. O Rudolfu Strohalu govorili su: prof. Vlado Bojkić iz Društva Karlovčana u Zagrebu, prof. Nada Deželić, rođ. Strohal u ime obitelji, prof. Slavica Medunić Pecoja iz Matice hrvatske Karlovac, prof.dr.sc. Alojz Jembrih iz Družbe „Braća Hrvatskog zmaja“, prof.dr.sc. Darko Žubričić iz Društva prijatelja glagoljice

Veselimo se 2.danima Rudolfa Strohala!

koji će trajati od 21.ožujka do 4. travnja 2010.,
očekujemo goste, članove obitelji Strohal i ugledne predavače
koji će svojom nazočnošću uveličati ovogodišnju svečanost.

Maslačak

Uz Dan škole 9.studenoga akademska kiparica Darija Žmak poklonila je našoj školi skulpturu “Maslačak” izrađenu u Goranskoj kiparskoj radionici. Darija nam je pisala, a i mi njoj.

Pismo Darije Žmak

Dragi učenici OŠ Rudolfa Strohala u Lokvama, dragi moji prijatelji Lokvarci i Lokvarke, Gorani i Goranke, svi ljubitelji Gorskog kotara i njegovih ljepota, svi vi koji već godinama strpljivo i srčano podržavate rad Goranske kiparske radionice!

S veseljem vas pozdravljam na današnji dan kada slavite Dan vaše škole. Od srca vam čestitam i želim da vam se svi vaši planovi za budućnost i svi snovi ispune u nadolazećim godinama.

Ispričavam vam se što zbog zdravstvenih razloga nisam u mogućnosti prisustvovati vašoj proslavi. Žao mi je jer ste me svaki put, kada sam vam došla u posjete, primali otvorena srca, a ja sam se vraćala kući ispunjena radošću i toplinom. U mislima i srcem sam sa svima vama a dokaz mojoj privrženosti vašoj Školi jest moj dar, moja skulptura.

Na proslavi 150.obljetnice vaše škole obećala sam vam skulpturu crvenu cipelu Dorothy iz Oza...Vi, djeco, najbolje znate da kreativnost i mašta rade svašta pa je tako u procesu ostvarivanja skulpture za vašu školu iz ideje cipelice izrasla skulptura Maslačka.

Ideju sam pronašla u priči SUNČANE ŠKRINJARIĆ: PLESNA HALJINA ŽUTOG MASLAČKA. Sjećate se sažetka priče? Svake se godine sprema svečani ples cvijeća na koji je želio ići i izgrizeni žuti maslačak. Plakao je i bio je tužan jer nije imao novu haljinicu. Čula je to stara bubamara i sazvala sve kukce. Nitko mu nije mogao pomoći. Sažalio mu se stari pauk koji nikome nije napravio nešto dobro. Kad je maslačak zaspao, pauk mu je stkao najljepšu, nježnu, prozirnu laganu haljinicu od najdivnije pređe i ujutro mu je poklonio. Maslačak je otišao na ples i bio je najljepši. Svi su s njim plesali i divili se njegovoj haljinici. Drugi je dan neki nestašni dječak puhnuo u njegovu prozirnu haljinicu i sljedeće i svih drugih godina na livadi se žute maslačci.

Znajte, dragi učenici, da u svakome od nas, u našim srcima, čuče skriveni i Maslačak, i Bumbara, i Kukač, i Mrav, i Krijesnica, i Lep-tir, i Pčela, i Cvrčak, i Pauk... Stoga ne zaboravite na Plesnu haljinicu žutog maslačka, na dirljivu priču o ljepoti, nježnosti i dobroti koju svatko od nas nosi u srcu, ali ne zna ili ne želi pokazati je.

Poruka ove priče i moje skulpture su jed-nake: ni najtvrdje srce ne može izdržati, a da se ne smiluje kad je netko tužan. Budite veseli, zdravi, sretni i puni ljubavi prema sebi i životu oko vas.

Ovu skulpturu posvećujem i svom nonotu Andrei koji mi je bio najveća moralna, duhovna i tehnička podrška.

Darija Žmak

Draga Darija!

Hvala Vam na
prekrasnoj skulpturi Maslačka!
Ponosni smo što ste upravo naše školsko
dvorište odabrali za mjesto koje će krasiti vaš uradak
i činit ga veselim i kada nas nema. Raduje nas i veliki Maslačak
koji krasi našu Park šumu Golubinjak.
Lijepo nam je bilo s Vama i 2007. godine kada smo zajednički
radili u Likovnoj radionici uz 150-u
obljetnicu naše škole. Puno smo od vas naučili!
Žao nam je što ove godine u studenom niste bili s nama, ali radujemo
se i s nestrpljenjem očekujemo ponovni susret.
Vaš će Maslačak krasiti naše dvorište i školsku zgradu.
Bez brige, brinut ćemo se o njemu
zalijevat ćemo ga veseljem, smiješkom,
radošću i ljubavlju.
Želimo Vam ugodne
blagdane i
još mnogo
kreativnih
radova
u
Novoj
godini.

Volimo
vas!

Vaši prijatelji
učenici i djelatnici OŠ Rudolfa Strohala Lokve

Uz Dan europske kulturne baštine

23. rujna

posjetio nas je gospodin Ivo Randić, čovjek koji je umjetnik u stvaranju kućica za ptice. Imali smo priliku razgledati prelijepe i korisne kućice na izložbi u našoj školi, a od njega naučili kako pomoći pticama da prežive.

Od ukupno 24 sata zimi, pticama za traženje hrane preostaje samo 8 sati jer zimska noć traje gotovo 16 sati. Pri tome dnevne ptice već u sumrak - dok mi još uvijek raspoznavamo i pojedinosti - više ne vide dobro.

Pticama treba pomoći

Ptice su naši najbolji pomagači u suzbijanju štetočina. Jedna mala jelova sjenica teška samo 15-tak grama pojede svaki dan količinu štetnih insekata po težini jednaku 25% njezine vlastite težine.

Što je važno?

Ponuđena im hrana MORA BITI DOSTUPNA SVAKOG DANA! Ptice imaju znatno višu tjelesnu temperaturu nego što je naša. Da bi svoju tjelesnu toplinu mogle održavati ptičjem je organizmu potrebna češća i bogatija prehrana.

Potrebno je samo prostrijeti toliko hrane da se ptice priviknu i ne plaše posluživanja u našoj hranilici.

Dokazano je da jelova sjenica, koja je noć provela na snijegom i ledom okovanom stablu, pri temperaturi od -10°C, izgubi 10% vlastite težine. Kada ta ista ptičica u zoru ponovno poleti u potrazi za hranom, mora brzo nešto pronaći i pojesti, jer će se u protivnom smrznuti! Važno je stoga da naše ptice rano ujutro, pri temperaturi nižoj od -5°C u našoj hranilici pronađu dovoljno hrane. Pomognimo im da prežive!

Kućice za ptice nastale u našoj drvodjelskoj radionici

Kojom ćemo dopunskom hranom poslužiti ptice?

Naše ptice pjevice možemo zimi prihranjivati:

- Sjemenkama uljarica, tj. sjemenkama suncokreta, konoplje, sjemenkama iz češera smreke i bora, prosom.
- Na zraku osušenim bobicama bazgovine, osušenim oskоруšama, brekinjama i bobicama kaline kao i bobicama drugih ukrasnih grmova.
- Ptice koje vole meku hranu (crvendać, kos, palčić, čvorak) možemo prihraniti zobenim pahuljicama koje prethodno namočimo u toplo ulje. Kosovi se rado hrane i usitnjenim jabukama i kruškama (pri čemu nam neće zamjeriti ako je voće možda već načeto truljenjem).
- Priklađni mogu biti i razni pripravci koje možemo nabaviti u trgovinama ptičje hrane, na primjer, kuglice od sala za sjenice i druge ptice koje vole meku hranu.
- Ako se odlučimo svojim ptičicama pripremiti i poslužiti ukusan obrok možemo koristiti naputak „Njemačke udruge za zaštitu ptica“ koji glasi: 0,5 kg svježeg nesoljenog goveđeg loja stavimo u prikladni lonac i dodamo žlicu jestivog ulja (tako postižemo da se loj pri niskim vanjskim temperaturama ne stvrdne previše), sastojke u loncu rastopimo i dodamo 1 kg zrnja i to: 2/3 zrna suncokreta i 1/3 zrna konoplje ili maka. Sadržaj lonca dobro promiješamo, te prije nego se pripremljena hranjiva mješavina zgusne ulijemo je u naše hranilice (cvjetne lončice, ljuste kokosovog oraha ili u neke druge u tu svrhu pripremljene posude). Ohlađenu i stvrdnutu mješavinu možemo ubaciti u mrežice koje na vrhu vežemo uzicom i obješene pod strehom ponudimo pticama.

ŠTO PTICAMA NE SMIJEMO PONUDITI?

- SVE ONO ŠTO SADRŽI SOL!
 - kožicu dimljene slanine, krumpir i kruh te maslac i margarin jer bi mogle dobiti upalu crijevne sluznice, a to je bolest od koje ugibaju.
- Pticama zimi ne treba posluživati vodu za piće: pri niskim bi se temperaturama ionako brzo smrznula. Svoju malu potrebu za vodom ptice će utažiti rosom ili snijegom. Sve gore navedeno - shvatili ste - odnosi se na ekstremne zimske uvjete. Ovaj period u životu ptica možemo označiti kao PERIOD PREŽIVLJAVANJA, pa je velika pomoć pticama ako ih REDOVITO PRIHRANJUJEMO. Čim se u proljeće temperatura digne iznad 0 °C ptice će se vratiti prirodnoj prehrani i naše im dodatno prihranjivanje više neće biti potrebno. Na našu će zimsku brigu za lakše preživljavanje u teškim danima ptice uzvratiti cvrkutom i tamanjenjem štetočina.

Vaš prijatelj Ivo Randić

Priča o jabuci

Uz Dan jabuka Nina i Lea uz pomoć učiteljice Vedrane Frlan prevele su Pjesmu o jabuci na engleski jezik. Pjesma je nastala u glazbenoj radionici učiteljice Katarine Marinić i već je godinama svi volimo pjevati.

Story of an Apple

On Christmas Eve I gave her a bright red apple
to my sweet darling I gave a bright red apple
Tell me, grandpa, tell me, please, about the red apple tree
Tell me, grandpa, tell me, please, about the red apple tree
My dear child I gave her a bright red apple
to your sweet granny I gave a bright red apple
Tell me, daddy, tell me, please, about the Stone Apple
Tell me, daddy, tell me, please, about the Stone Apple
My dear child I'm a seaman, sailing the Adriatic Sea
I have seen the Stone Apple in the deep, blue sea
Tell me, daddy, tell me, please, about the Big Apple
Tell me, daddy, tell me, please, about the Big Apple
My sweet daughter, seaman I am, I've sailed the many seas
I have seen the Big Apple, I've walked around it happily
My sweet daughter, seaman I am, I've sailed the many seas
I have walked the streets of NYC, New York City

Priča o jabuci

Na Badnje večer dao sam joj crvenu jabuku
Svojoj, miloj, dragoj dao sam jabuku
Pričaj mi dida, pričaj mi, o crvenoj jabuci
Pričaj mi dida, pričaj mi, o crvenoj jabuci
Drago dijete dao sam joj crvenu jabuku
Tvojoj miloj bakici dao sam jabuku
Pričaj mi tata, pričaj mi, o kamenoj jabuci
Pričaj mi tata, pričaj mi, o kamenoj jabuci
Drago dijete mornar sam ja, Jadranom plovio
kamenu jabuku vidio sam u moru Jadranskom
Pričaj mi tata, pričaj mi, o Velikoj Jabuci
Pričaj mi tata, pričaj mi, o Velikoj Jabuci
Draga kćeri mornar sam ja, morima plovio
Veliku Jabuku vidio sam njome sam šetao
Draga kćeri mornar sam ja, morima plovio
New Yorkom gradom šetao sam, Velikom Jabukom

Andreas Lenac, 4. r.

Tradicija maškara u Lokvama

Riječ maškara ima pravo i preneseno značenje: u pravom značenju to je osoba odjevena onako kako inače nikada ne bi bila, u kostim koji je i simbol nečega što toj osobi jest važno pa se tada i ponaša u skladu s likom. Obvezno lice skriva iza maske koju svatko bira u skladu sa svojim kriterijima i karakterom. U prenesenom značenju to je svaka osoba odjevena neprimjereno svojoj životnoj dobi i stasu, vremenu i sredini u kojoj živi, ali ona misli da je takva najljepša, tako odjevena se i dobro osjeća. Oni koji odmaknutost u odijevanju od propisanih i uobičajenih normi ne priznaju, reći će da je maškara.

U našem goranskom kraju i u našim Lokvama postoji bogata tradicija maškaranja o kojoj mogu svjedočiti odrasli sjećanjima iz svog djetinjstva i mladosti. Početkom prošlog stoljeća, kada su njihovi roditelji bili djeca, pripovijedali su mlađima da su već poslije Antonja u Lokvama počele maškare. Ljudi dobre volje su se sastajali po kućama, pripremali odjeću i maske za maškare pa se određenih dana u tjednu sastajali po gostionicama, obilazili kuće, pjevali, svirali, plesali, organizirali maskirane zabave. Neki su namaškarani išli pješke, a neki na zaprežnim kolima koja su vukli volovi ili konji, ovisno društvu, ili kako se na lokvarskoim govoru kaže, kumpaniji. S maškarama je obavezno išao harmonikaš, zaustavljali su se u svakoj birtiji, a u Lokvama ih je nekada bilo puno. Već u siječnju su napravili Mesopusta pa je on bio cijelo vrijeme do Čiste srijede obješen usred Lokava na balkonu kuće katnice na Čikinom trgu. Tako je bilo i u drugoj polovici XX. stoljeća: u Lokvama je bila velika grupa mladih ljudi koja je inicirala i odradila te običaje i učinila da je cijelo selo bilo veselo, ali već tada su maškare išle u povorci ne zaprežnim kolima već kamionima pa poslije osobnim automobilima. Išlo se na bakljade (povorke) u Delnice i ostala goranska mjesta gdje je bilo veselo. Posebna je tradicija i radost lokvarskim maškarama bio odlazak iz Lokava u Crni Lug na Pesnike.

U Lokvama, a čini se da je tako i u ostalim goranskim mjestima, ostala su samo sjećanja na tradiciju i običaje i tek poneki nadobudni veseljak koji bi želio obnoviti običaje maškaranja. U Lokvama jedini čuvari tradicije maškaranja su učenici i učitelji naše škole. Redovno organiziramo maskenbal za djecu, pazimo da to bude u dane kada su se od starine smjeli ljudi maškarati, a djeca i odrasli ići po kućama, čuvamo zapise običaja sačinjene istraživanjem kod zanimljivih kazivača. O tome svjedoči zapis učenice VIII. razreda Maje Čop koja je 15. siječnja 1991. godine za-

Škole. Redovno organiziramo maskenbal za djecu, pazimo da to bude u dane kada su se od starine smjeli ljudi maškarati, a djeca i odrasli ići po kućama, čuvamo zapise običaja sačinjene istraživanjem kod zanimljivih kazivača. O tome svjedoči zapis učenice VIII. razreda Maje Čop koja je 15. siječnja 1991. godine za-

pisala sjećanja svoje pratete Branke Abrahamsberg: »U vrijeme kada je moja baka bila mlada, a slično je i danas u Lokvama, maškare su počinjale početkom prvog mjeseca i trajale do kraja veljače ili početka ožujka, ovisno o katoličkom kalendaru. Tada su se ljudi više veselili i zabavljali nego danas. Okitili su zaprežna kola i upregli volove. Napravili su Mesopusta pa, neki na kolima, neki iza kola, namaškarani krenuli kroz selo. S njima je obavezno išao harmonikaš koji je svirao cijelim putem. Zaustavljali su se u svakoj gostionici i tamo nešto popili, zapjevali i zaplesali. Uveče su nastavljali veselje u Domu i vraćali se kući kasno, tek ujutro. Tako su se zabavljali do blagdana Pepelnice kada su organizirali suđenje Mesopustu na Čikinom trgu. Tada su ga kroz šalu optuživali za sve nedaće koje su ih zadesile. Suđenje je završavalo spaljivanjem.

Još uvijek u selu ima ljudi koji održavaju te običaje. Zahvaljujući njima i mi ćemo moći pričati kako su se u našem djetinjstvu održavale mesopusne svečanosti.» Tako je rekla Maja prije 19 godina, a vi današnja djeca ćete reći svoje nešto drukčije iskustvo.

Maškare su prilika da si čovjek veseljak da oduška, to je bio čovjek i inače veseo i društven pa je tih dana uspijevaao povući za sobom i sramežljivu osobu koja se inače ustručavala, ali bi se željela maškarati. Ljudi su se u

tim veselicama i fizički iscrpljivali, svirali, pjevali, plesali, jeli, pili, zaljubljivali se pa su poslije bili zadovoljni cijelu godinu. Dobre maškare su bile i dobar znak da će godina biti dobra.

Čovjek je u običajima maškaranja svojim ponašanjem i maskom iskazao svoju pravu narav. Sjećamo se iz djetinjstva da su se neki mauškarci redovito maškarali u žene i da su tih dana bili ljepotice i zavodnice. Bar jednom u godini smio je reći tko i što je.

Maškare traju od Kraljeva do Korizme ili u Lokvama do Pepelnice kada se palio Mesopust. U maškare se u Lokvama išlo samo utorkom, četvrtkom i subotom, ostale dane ne. Tjedan prije Pepelnice poseban je dan bio Tusti četrtak: djeca su se namaškarala i išla po selu pa su ih ukućani darivali jajem, narančom, jabukom, bombonima. Sljedeći tjedan u utorak po selu je išla povorka maškara, i staro i mlado. Mesopustu su čitali optužnicu, branili ga, sudili mu pa ga i osudili i ostavili visjeti u centru mjesta dok su maškare prošle veseliti se cijelu noć u Crni Lug. Drugi dan na Čistu srijedu popodne Mesopust je spaljen opet uz prigodno scensko uprizorenje: netko je plakao za njim, netko ga palio. Tu su se okupljali svi mještani i slušali optužnicu i obranu. U Lokvama u obitelji Dragutina Čopa Smrdetovog su sačuvani pisani zapisi o tim suđenjima jer si je Drago dao truda sve bilježiti i duhovito sročiti pa na pisaću mašinu zapisati. Iako umorni od prethodnih tulumarenja još su malo slavili, pa je potom slijedilo razdoblje Korizme.

Svi lokvarski običaji imaju obilježja i osobnosti i u jelima. Na Tuste četrtak, na Mesopust, jede se kiselo zelje na sve moguće starinske zdrave i ukusne načine, ne samo zelje filano zelje nego i pudmetaš i pumešanac.

Slastice su žene pripremale od obilja onoga što je nekada imala svaka dobra kuća (jaja, putar, vrhnja, maslo). Pržile su frite, današnji žličnjaci, pohanje, isprepletene slastice koje se zovu poderane gaće i naravno da su se pekle krafne.

Mesopust, negdje Fašnik, u Crnom Lugu Korle, napravljen je u veličini i obliku odraslog muškarca, on je maska ili maskara utjelovljenje svih nedaća koje su snašle ljude u protekloj godini. On i likom podsjeća na osobu koja je kriva za nedaće. Ljudi se nisu vrijeđali, sve su okretali na šalu, jer maskarama je bilo sve dozvoljeno. Zdravog duha i bistrog uma tako su činili na poboljšanju kvalitete življenja. Rekli su što su htjeli!

Ljudi su voljeli biti lijepa maskara pa su bili prinčevi i princeze, kraljevine i vile, ali bilo je i onih koji su bili ružne grde maskare, oni su se veselili plašiti ljude. Nastale su iz prvotne ljudske namjere plašenja i tjeranja zlih duhova u prirodi.

U našoj Školi Vijeće učenika i Vijeće učitelja je organiziralo Maskenbal u subotu 13. veljače na načelu zavičajnosti s namjerom približiti drugima Lokve i Lokvarce maskaranim običajima. Tema Maskenbala je bila Lokvarska mitološka bića: U Likovnoj radionici nastali su šeširi za Polnočnjake i Malike za učenike viših razreda, mlađi su se odjenuli u patuljke i vile kojih je nekada bilo u našim šumama, košenicama i lazevima. Maskenbal je bio poučan, jer je ojačao dječju zavičajnu svijest i poučio ih o lokvarskim mitološkim bićima. Bio je i odgojan jer je tražio odmak od industrijskih kostima (npr. likova iz horor filmova ili stripova), angažirao je i učenike i učitelje i omogućio djeci kreativno izražavanje. Bile su to u Lokvama jedine maskare ove 2010. godine.

Običaji su uobičajena pravila ponašanja, neke smo običaje naslijedili, neke smo obnovili pa ih promijenjene prenosimo dalje. Običaji su sažetak mudrosti življenja naših starih Lokvaraca i na nama današnjima je prenijeti ih dalje na mlade i malene kako bi im one pomogle živjeti u budućnosti.

Mirjana Pleše

GDJE SMO SVE BILI I ŠTO SMO SVE RADILI?!!!

7. rujna

Prvi nastavni dan

10. rujna

Uz Hrvatski olimpijski dan održano je natjecanje u trčanju za učenike naše škole u Park šumi Golubinjak.

15. rujna

održano je edukativno predavanje Sigurno u prometu za učenike 1.raz.

18. rujna

posjetio nas je iseljeni Lokvarac gospodin Grgurić (Jogodove) i razgovarao s učenicima 7. razreda.

23. rujna

obilježili smo Dan europske kulturne baštine radionicama na temu ptica našeg podneblja i otvorili smo Lujzijanin kutić na ulazu u školi.

27. rujna

Lea Čop sudjelovala je na Smotri dječjeg glazbenog stvaralaštva u Zlataru pjesmom Zaljubljeni ftiček koju je uglazbila učiteljica Katarina Marinić

28. rujna

naše vrijedne učenice, članice Udruge ljubitelja lokvarskih starina, izložile su svoje ručne radove u ateljeu «Gorana art» u Delnicama.

1. listopada

naše učenice, članice folklorne skupine nastupale su na manifestaciji Zvuci Gorskog kotara u HKD-u u Rijeci na poziv Društva Gorana.

5. listopada

uz Dan učitelja naša učiteljica Marijana Rakas promovirana je u zvanje učitelja mentora i prisustvovala je svečanoj dodjeli diplome u Sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

9. 10. i 11. listopada

posjetili su nas učitelji OŠ Tenja iz Slavonije i upoznali ljepote našeg zavičaja.

14. listopada

posjetili smo Prirodoslovni muzej i Zvezdarnicu u Rijeci

15. listopada

obilježili smo Dan kruha i sudjelovali u akciji Solidarnost na djelu.

16. listopada

posjetili smo Kazalište lutaka u Rijeci i gledali predstavu Slavuj prema motivima H.C.Andersena.

21. listopada

uz Dan jabuka pripremili smo izložbu lokvarskih jabuka, teta Josipa je skuhalo kompot od jabuka i svi smo se osladili savijačem od jabuka.

23. listopada

našu školu posjetio je književnik Jadranko Bitenc i čitao nam ulomke iz svoje knjige Twist na bazenu.

9. studenoga

prigodnom priredbom obilježili smo Dan škole.

Tim povodom

11. studenog

putujemo u Zagreb na Reviju na ledu-Čarobnjak iz Oza, a posjetili smo i Školski muzej te se vozili uspinjačom prema Gornjem gradu.

18. studenog

nastupamo na 18. dijalektalnom sijelu „Govor moga zavičaja“ u Skradu.

19. studenog

ugostili smo Kazališni studio iz Dubrovnika i uživali u glumačkim sposobnostima glumaca, ali i naših učenika.

20. studenog

nenadano nas je posjetio praunuk Rudolfa Strohala Jura Žilić i jako nas obradovao, a obilježili smo i Međunarodni dan prava djeteta.

27. 28. i 29. studenog

naši učenici su sudjelovali na tečaju „Junior spasilac“ na bazenu u Delnicama i naučili kako spašavati utopljenike.

5. prosinca

posjetio nas je sveti Nikola i darivao sve učenike prigodnim poklonima.

14. prosinca

bili smo domaćini Stručnog aktiva za učitelje razredne nastave o Hrvatskoj tradicijskoj kulturi-dječje igre i plesovi u organizaciji izdavačke kuće Profil.

22. prosinca

bila je Božićna priredba za roditelje učenika mlađih razreda.

23. prosinca

učiteljica Vedrana pripremila je za učenike 7. i 8. razreda Dvoboj asocijacija.

29. prosinca

članice recitatorske grupe nastupale su na predstavljanju Lokvarskog kalendara.

2010. GODINA

22. siječnja

Školsko natjecanje u poznavanju hrvatskoga jezika

25. siječnja

Dan na snijegu na Rezani - natjecanje u skijanju

26. siječnja

Općinska smotra LIDRANO 2010. u Mrkoplju i plasman na Županijsku razinu

27. siječnja

naši nogometaši sudjeluju na Turniru u malom nogometu u Delnicama.

28. siječnja

Školsko natjecanje iz biologije

29. siječnja

domaćini smo Pojedinačnog prvenstva OŠ Gorskog kotara u šahu u organizaciji Šah škole Goranka i prof. Zdenka Jurkovića

2. veljače

Školsko natjecanje iz fizike

3. veljače

Školsko natjecanje u poznavanju engleskog jezika

4. veljače

Školsko natjecanje iz matematike

5. veljače

Školsko natjecanje iz kemije
Muška šahovska ekipa (Josip i Filip Vujanić, Benjamin Bašić Valentino i Fran Marković) zauzela je izvrsno 9. mjesto od ukupno 32 škole na Ekipnom prvenstvu PGŽ-a u Rijeci.

Bravo dečki!

8. veljače

domaćini smo Ekipnog prvenstva Gorskog kotara u šahu.

10. veljače

Kristijan Petelin s monologom i lutkarska družina 3.razreda Julija i Petra Vukonić, Klara Šafar i Dora Marković nastupaju na Županijskoj smotri LIDRANO u Rijeci.

13. veljače

uspješno smo organizirali maskenbal na temu Mitološka bića lokvarskog kraja.

14.-19. veljače

imali smo Tjedan ljubavnih vibracija, a obilježili smo i Dan materinjeg jezika kvizom o poznavanju školske lektire kojeg su pripremili Mladi knjižničari.

16. veljače

Školsko natjecanje iz zemljopisa

22. veljače

Školsko natjecanje iz tehničke kulture

25. veljače

Nina Petelin, Lea Čop, Majda Tomljanović i Eva Bolf zastupaju našu školu na Županijskom natjecanju iz hrvatskog jezika

27. veljače

učiteljice Mirjana, Davorka i Andreja prisustvovala su 1. kongresu geografa u Zagrebu i slušale izvrsno predavanje Zorana Vakule o klimatskim promjenama.

2. ožujka

Nina Petelin uspješno sudjeluje na Županijskom natjecanju u poznavanju engleskog jezika.

3. ožujka

Dominik Šafar, Filip i Josip Vujanić, Valentino i Fran Marković sudjeluju na Županijskom natjecanju iz kemije.

9. ožujka

Nina Petelin i Marino Misirača odlaze u Rijeku na Županijsko natjecanje iz biologije.

20. ožujka

ekipa Prve pomoći osvaja prvo mjesto na Općinskom natjecanju u organizaciji Crvenog križa.

POZDRAV OSMAŠIMA!

U NAŠIH OSAM GODINA SMO

dočekivali Božić

radovali se snijegu

sklapali prijateljstva

postali Mladež Crvenog križa

maskirali se

brinuli o životinjama